

[Auken.]

misk politik med vægt på beskæftigelse, produktion, reallønsfremgang og ligevægt i forhold til udlandet, at vi snarest kommer i gang med de første, de nødvendige skridt imod økonomisk demokrati.

Den fjerde og sidste betingelse er, at indkomspolitikken ikke skal føres *mod* – som nogle partier tror at den skal – lønmodtagerne organisationer, men *med* organisationerne på arbejdsmarkedet. Det bør være en politik, der skabes i frihed og hvilende på befolkningens forståelse for de økonomiske sammenhænge og befolkningens vilje til at vise tilbageholdenhed.

Det er indlysende for enhver, at augustforliget ikke opfyldte alle disse principielle krav. Augustforligets tilblivelse var præget af den økonomiske og politiske krise, der rådede i 1976, en krise, der var karakteriseret af gentagne valutakriser med stort dræn på vores valutakasse, voksende gæld til udlandet, meget høj arbejdsløshed. Det gjorde det nødvendigt, at folketinget på et meget tidligt tidspunkt, måske også på et psykologisk set meget tidligt tidspunkt, både over for parterne på arbejdsmarkedet, over for andre indkomstgrupper og over for udlandet gjorde det krystalklart, hvad der var til rådighed for den samlede indkomstudvikling i de kommende to år.

Det skete i form af en henstilling til alle grupper i samfundet, også til parterne på arbejdsmarkedet. Der var ikke tale om et løndiktat. Tærtimod har de månedlange forhandlinger op til den nylige overenskomstsituations afslutning både på det offentlige og det private arbejdsmarked vist, hvor stort et spillerum der har været inden for den henstilling, der blev vedtaget fra folketingets side, således at parterne i enighed kunne fremlægge et mæglingforslag til deres medlemmers, deres kompetente forsamlings vurdering, accept eller forkastelse. Parterne kunne samstemmende erklære, at den frie forhandlingsret efter deres mening fortsat var i kraft på trods af de store vanskeligheder, der havde været for disse overenskomstforhandlingers lykkelige afslutning, uanset om der var blevet vedtaget en folketingsbeslutning i august eller ej.

Socialdemokratiet vedstår fuldt ud augustforliget. Vi har levet op til det indtil nu, og vi vil selvfølgelig overholde dets resterende bestemmelser. Men vi kan ikke betragte august-

forliget, præget som det er af en tilkomst under bestemte krisemæssige forudsætninger, som en patentmodel, der nødvendigvis skal anvendes i fremtidige overenskomstsituationer. Tværtimod må vi i de givne forhandlingsfaser finde frem til det samvirke mellem de afgørende faktorer i fastsættelsen af indkomster, der tager hensyn til de politiske og økonomiske muligheder, og som udformes med respekt for de fire principielle krav, som jeg tidligere nævnte.

Må jeg til sidst gøre nogle kommentarer om den igangværende konflikt inden for dagspressen.

Uden at kende de mange enkeltheder hverken i den særlige konflikt omkring Det Berlingske Hus eller omkring de specielle krav forhandling inden for den grafiske industri er det vist en almindelig opfattelse i befolkningen, at nu må disse konflikter bringes til ophør.

Som statsministeren gentagne gange har understreget det, er der et dobbelt hensyn, der taler for en hurtig normalisering på dagbladsområdet. Det ene er det oplagte, det næsten selvindlysende hensyn til den frie meningsdannelse. Men der er også et andet meget vigtigt hensyn, som statsministeren har peget på, og det er det hensyn, vi bør tage til den utryghed omkring fremtidig beskæftigelse i den grafiske branche, som konflikten skaber. Man skal ikke glemme, at det er tusindvis, måske titusindvis af arbejdspladser for grafiske arbejdere, journalister, administrationspersonale osv., der står på spil. Der skal derfor ikke blot fra regeringen, men også fra folketingets side lyde en appel om snarest at føre de igangværende forhandlinger frem til et positivt resultat. Kun parterne kan løse denne konflikt, men parterne har også et særligt ansvar for, at det sker hurtigt, så forholdene kan blive stabiliseret og normaliseret. Den næsten selvmordsagtige konflikt bør snart bringes til ophør.

For at understrege dette synspunkt om en snarlig løsning gennem forhandlinger mellem parterne på arbejdsmarkedet under det særlige ansvar, der må gælde for sådanne forhandlinger, og for at opfordre regeringen til meget nøje at følge situationens udvikling og underrette folketingets arbejdsmarkedsudvalg herom, skal jeg på vegne af socialdemokratiet, det konservative folkeparti, centrum-demokraterne og det radikale venstre fremsætte følgende: